

Billund Landdistriktsråd (BLDR)

Årsmøde

og foredrag om frivilligt arbejde, omfang og betydning – nu og i fremtiden

Tid:	Onsdag d. 19. april 2022, kl. 19.00.
Hvor:	Sønder Omme Kro, Hovedgaden 1, 7260 Sønder Omme
REFERAT	
1	Valg af ordstyrer. Brian Nissen. Filskov.
2	Valg af stemmetællere og referent. Stemmetællere ikke valgt. Referent: Holger Folkmann Villumsen, Filskov.
3	<p>Formandens beretning. Johan Andersen, Filskov.</p> <p>I år skulle det være muligt at afholde en helt almindelig beretning, som vanligt. Derfor vender jeg i år tilbage til en temaopdelte beretning.</p> <p>Faktuelt består BLDR stadigvæk af otte lokalområder fra Billund Kommune. Vi har i løbet af årene afholdt møde cirka hver anden-tredje måned, hvor hvert lokalsamfund har kunnet fremlægge de aktiviteter, som lokalt er foregået i løbet af året. Derudover har vi behandlet forskelligt samarbejdsstof. På fire af møderne tager BLDR altid stilling til indkomne ansøgninger til Landdistriktpuljen, som vi nu har hele fordelingsretten over.</p> <p>I løbet af 2022 har landdistriktsrådet været omkring behandlingen af følgende områder:</p> <p>a) <u>Saneringsudvalget</u> har i løbet af 2022 fået yderligere afklaringer med Billund Kommune i forhold til samarbejdsgrundlaget for vores praksis. Opsamlingen af saneringsmodne huse via lokalrådene og efterfølgende behandling er ved at finde en fast form, som på sigt kommer til at betyde synlighed af håndteringen af nødvendige saneringsmodne ejendomme i landdistrikterne.</p> <p>Aktuelt arbejdes der på at sanere det gamle mejeri i Stenderup-Krogager, så de lokale kan få mulighed for at etablere en ny købmandsforretning på grunden. BLDR har i Saneringsudvalget god hjælp af Kristian Hansen, Vorbasse, Kurt Kirkegaard, Stenderup-Krogager og Dennis Refshøj, Sdr. Omme.</p> <p>b) <u>Turismeområdet</u> fik i løbet af 2022 et boost, idet det i sommeren 2022, efter en svær fødsel, og med Holger Villumsens hjælp, endelig lykkedes at udarbejde den længe ventede Turismerapport, der var påbegyndt før Coronaen. En stor tak til Holger for det store arbejde. Rapporten er nu fordelt til alle lokalområder og til Billund Kommune, som har påbegyndt arbejdet med turisme i landområderne. BLDR har været til det første møde desangående med den nye koordinator Kim N. Thomsen på dette område.</p> <p>Rapporten rummer, udover generelle og specifikke anvisninger på mulige indfaldsvinkler til arbejdet med den fremtidige turismeudvikling, også lokalområdernes lokalhistorie i minudgave, samt disse lokalområdernes egne ideer</p>

til, hvordan der kan arbejdes lokalt med turisme. En kæmpe stor tak til Holger for det store arbejde med rapporten.

- c) Administrationen af Landdistriktpuljen kom fra 2022 til helt at foregå i BLDR-regi. Det betyder, at vi både projektmodner, hjælper med ansøgninger og bevilger den endelige sum til projekter, som findes egnede. Dette arbejde betød det første år en del mere arbejde for den ansøgningsansvarlige – også mere end rimeligt er i forhold til, hvad frivillige bør udføre for kommunen.
- BLDR har foretaget den første evaluering af udfordringen, og aktuelt er det for 2023 besluttet, at lokalrådene i højere grad end før kvalificerer ansøgningerne fra eget lokalområde. Dette skulle gerne give den ansøgningsansvarlige mindre at lave. BLDR er enig om at tage problematikken op med Billund Kommune ved først kommende lejlighed.
- d) Billund påbegyndte for 2 år siden etableringen af CoC-legepladser (Capital of Children) i hele kommunen. Et flot projekt, som kommer både centerbyer og lokale landsbyer til gode. Desværre har man nogle steder overset de gener, som legepladser repræsenterer i form af støj, og det viser sig, at man flere gange ikke har foretaget nabohøringer. I Filskov er der aktuelt en støjsag under opsejling og flere ser ud til at komme til. Desværre har det indtil nu være umuligt at råbe Teknisk afdeling op i den anledning.
- e) Der er nu endelig blevet planlagt byggemodning i alle lokalområder. Efter en noget uklar udmelding først i 2022, er der nu styr på en tidsplan på området. Det betyder, at alle lokalområder, til alles tilfredshed, nu lokalt kan planlægge efter denne tidsplan.
- f) Midt i 2022 og ind i efteråret blev alle lokalområder kontaktet af Billund Kommune for udpegninger af "Gode opholdssteder i naturen". Processen var desværre ikke blevet meldt tydeligt ud i forhold til form og indhold, hvorfor en del af os havde nogle meget blandede oplevelser med dette. Der er, på trods af flere rykkere til planlæggerne, beklageligvis stadig ikke blevet meldt noget tilbage til lokalområderne. Så det lykkes ikke altid i første forsøg.
- g) En lørdag i oktober 2022 tog BLDR, sammen med Ældrerådet, på inspirationstur til Horsens-Ry-området med temaet: Seniorboligfællesskaber. Det lykkedes at blive inspireret ved besøg hos endda meget forskellige seniorboligfællesskaber. Turen var inspireret af to indlæg ved sidste årsmøde omhandlende emnet. BLDR samarbejder om det videre forløb med Ældrerådet. Første punkt bliver at sikre plangrundlaget for, at det ved alle de kommende byggemodninger i lokalområderne bliver muligt at opføre seniorboligfællesskaber.
- h) Efter valget i 2021 erfarede BLDR ved kontakt med borgmester Stephanie Storbank, at man ikke agtede fremover at udarbejde en egentlig ny landdistriktpolitik. Byrådet har i stedet et overordnet indsatsområde, som hedder "Stærke Landsbyer", som skal erstatte den gældende landdistriktpolitik. Det bliver endog meget spændende, hvordan det i det fremtidige arbejde vil lykkes at sikre landsbyerne og landområderne en plads i politikernes og forvaltningernes bevidsthed, og hvordan man fremover vil beskrive kriterierne for tildelingen til f.eks. landdistriktpuljen. Lige nu befinder vi os et en form for limbo-tilstand og ved ikke helt, hvad det hele ender med. Vi må foreløbig holde os til, at vi stadig er på kortet og også bliver regnet som en lødig samarbejdspartner hos Billund Kommune. Mødet i juni med borgmester Stephanie Storbank giver forhåbentlig også en afklaring af dette.
- i) I november 2022 fremkom en ny pulje til områdefornyelse i landdistrikterne. Det var den hidtidige områdefornyelsespulje, som nu er blevet synliggjort for borgerne. Puljen kan søges af alle lokalsamfund til udvikling og forskønnelse af landsbyerne.
- j) For nogle år siden forsvandt vores landdistriktskoordinatorfunktion lige pludselig ud i luften i forbindelse med strukturændringer i den kommunale struktur. Efter lidt tid blev det imidlertid klart, at der ikke var foretaget nogen byrådsbeslutning om at nedlægge hvervet, hvorefter man, nok nødtvungen, igen blev nødt til at udpege en

	<p>ny person som landdistriktskoordinator. Og syvende gang blev lykkens gang, idet vi nu må siges at have fået et godt samarbejde op at stå med landdistriktskoordinator Mette Vagner Rasmussen. Dog er der ikke sat timer af til funktionen. Det skal vi have set på ved kommende kontakt med Billund Kommune.</p> <p>k) Jeg synes, efter en opsummering af ovenstående, at vi på en lang række områder en nået godt i mål på flere områder, og at vi også kan se frem til, at blandt andet vore ønsker om at arbejde vedr. turismeudvikling og at få formuleret et nyt grundlag for landområderne, ser ud til at blive hørt.</p> <p>l) Også i år skal der lyde en stor tak til dig Holger for, at du vedligeholder vores hjemmeside så flot. Også tak for at du sagde ja til at gøre turismerapporten færdig, så vi har et grundlag og en fælles viden, inden vi skal deltage i samarbejdet om turismeudvikling. Endvidere tak for arbejdet som sekretær med alle udsendelserne.</p> <p>m) Sidst men ikke mindst tak til Ole for inspirerende næstformandskabssamarbejde og stadig stædige vilje til at komme til møder på alle mulige og umulige tidspunkter med kort varsel, samt altid at ville og kunne mene noget om de aktuelle ting, som rører sig. Også tak for at du tager dig af kontakten til Saneringspuljen. Og endelig tak til kasserer, Lona Linding, som nu leverer det første regnskab helt selv.</p> <p>n) Til sidst tak til jer alle for det store engagement, som I alle udviser både i forhold til det lokale arbejde hjemme hos jer selv og vores fælles arbejde her i BLDR. Sammenhængskraften i dette arbejde er uvurderlig ikke bare for os selv, men også for den fremtidige udvikling i hele Billund Kommune.</p> <p>o) Det skal være mit fortsatte håb, at både lokalområderne og Landdistriktsrådet, og dermed Billund Kommune, også fremover må nyde godt af vores fælles engagement, og at det også fremover må lykkes at tænke hele kommunen, såvel land som by, ind i vores arbejde.</p> <p>Også i år kunne jeg have et overordnet ønske til fremtiden – både den nære fremtid og den lidt længere ude i horisonten – i form af, at vi som landdistriktsråd og lokalråd fremover må opleve, at vores samarbejde med Billund Kommune kommer i fastere rammer igen.</p> <p>Kun ved stadig at være helt tydelige om vore behov bliver vi i stand til konstruktivt at kunne tage imod den større og større udstrakte hånd, som Billund Kommune, alt andet lige, har rakt os de senere år. Udfordringen bliver således at docere vore egne lokale ressourcer på en måde, så der på sigt bliver tale om et udviklende og kvalitativt samarbejde mellem vore lokalområder og Billund Kommune. For frivilliges tid og ressourcer har jo også en grænse. Jeg håber, at vi alle kan finde disse ressourcer også i fremtiden.</p> <p>Debat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Et tidligere medlem af byrådet oplyste, hvorledes det under budgetforhandlingerne i 2019 var gået til, at finansieringen af landdistriktskoordinatoren var blevet indtaget uden tanke for, at der var tale om et brud på den af byrådet vedtagne landdistriktspolitik og indgået aftale med BLDR. <p>Årsmødet godkendte formandens beretning.</p>
4	<p>Kassererens beretning.</p> <p>Lona Linding, Stenderup-Krogager.</p> <p>Årets underskud 2022 er 26.667,56 DKK. Årets større udgifter var foredragsholdere på årsmødet og studietur i Horsens-Ry – begge om seniorbofællesskaber, samt turismeprojekt. Kassebeholdningen var 48.703,43 DKK den 31-12-2022.</p> <p>Debat:</p> <p>Ingen. Årsmødet godkendte kasserens beretning.</p>

- Udviklingen i landdistrikterne har været præget af 1) urbanisering, 2) centralisering af offentlige institutioner, kommerciel virksomhed og foreningsliv samt 3) en ny forståelse af lokalsamfund.
- Den gamle selvforståelse var baseret på geografisk afgrænsning til nabosamfundene.
- Den nye selvforståelse er baseret på større og mere løse geografiske rammer, en mere uhomogen lokal befolknings sammensætning, indbyggernes behov dækkes i mindre grad indenfor lokalsamfundet og det lokale betyder mindre for den enkeltes identitet.
- I et forskningsprojekt har Bjarne Ibsen undersøgt, hvordan civilsamfund lokalt bidrager til løsning af fælles opgaver. Der er undersøgt forhold i kommunerne Skive, Tønder, Assens og Vordingborg med fokus på to landsbyer i hver af disse kommuner.
- Det er vigtigt, at lokalsamfundet har egnede politiske rammer og vilkår, fysiske mødesteder og beboere med personlige ressourcer og konstruktive holdninger.
- Folkelige bevægelser skabte lokalsamfundene: andelsbevægelsen, boligbevægelsen (større byer), arbejderbevægelsen (større byer), frie skoler, skytte- og gymnastikforeningsbevægelsen, bevægelsen for det sociale og almennyttige med frysehuse, forsamlingshuse, børnehaver, vindmøller, osv. samt mere generelle lokalsamfundsbevægelser.
- En tredjedel af befolkningen har i dag ydet en frivillig indsats. Det gælder navnlig inden for idræt. De fleste borgere er kun aktive inden for ét område, som har deres særlige interesse, medens et lille mindretal arbejder mere bredt med helheden i lokalsamfundet for øje.
- Frivillighed er IKKE ulønnet arbejde, heller ikke for kommunerne.
- Corona reducerede de frivilliges indsats, men efter corona er de vendt tilbage. Frivillighed er ikke sårbart som sådan.
- Lokalsamfund med op til omkring 3.000 indbyggere er til at overskue. Her kan indbyggerne samarbejde om fælles aktiviteter og muligheder for udvikling. Små samfund fungerer bedst, når altså de fungerer. Det gælder især inden for idræt og lokalråd. Små samfund er ikke særligt aktive inden for egentligt socialt arbejde, som udfoldes i de større byer.
- Afstanden til større byer betyder noget. Landsbyer fungerer bedst, når der ikke er større byer i umiddelbar nærhed. I små samfund er engagementet større, undtaget altså i sociale institutioner.
- Unge og ældre er mest aktive, men de har forskellige interesser. De ældre er mest interesserede i lokale fællesskaber, medens de unge har mere fokus på individuel udfoldelse.
- Sammenlignet med 1960'erne er der langt flere frivillige i dag. De lokale indbyggers aktivitet er stor, men der er ikke interesse for at være ulønnet kommunal arbejdskraft.
- Lokal eller kvalitet? Når det gælder skoler, så vil borgerne hellere have en god skole end en lokal skole, hvis de skal vælge [– denne iagttagelse virkede svag. Der pegedes på, at en lokal folkeskole i Mern var i fare for at lukke, fordi borgerne var utilfredse med den og derfor sendte deres børn i friskole i en anden by. Men måske vil de i stedet skabe en lokal friskole, hvilket tager tid?].
- Størrelsen af økonomiske støttebeløb fra kommunen er ikke afgørende. Alle andre faktorer er afgørende for, om lokalsamfundet er velfungerende. [debatkommentar: Forskeren Hanne Tanvig påpeger, at virkelig livskraftige lokalsamfund har lokale arbejdspladser på almindelige markedsvilkår].
- Den centrale værdi i lokalsamfundene er, at den enkelte kan regne med hjælp fra andre borgere i lokalsamfundet. Det vigtigste er ikke, om den enkelte føler tilknytning til det geografiske sted.
- Det sociale kit i lokalsamfundet styrkes af
  - a) foreninger og uformelle grupper, der står for en række aktiviteter,
  - b) rådighed over et borgerhus med udeareal, som drives af de lokale indbyggere,
  - c) ældre og børnefamilier med små børn, der begge har mest opmærksomhed på det lokale. og hvorledes kommunen styrer følgende emner:
  - d) transport,

- e) pasning af grønne områder,
  - f) beboerhus,
  - g) besøgsvenner,
  - h) støtte til borgere i sygdomsforløb,
  - i) udgifter til materiel.
- Lokalsamfund er meget forskellige, især når de selv definerer dét, der er vigtigt for dem. På den anden side skal kommunen ikke trække sig fuldstændigt tilbage, hvilket blev tydeligt i England under premierminister Margaret Thatcher i 1980'erne, hvor resultaterne af den kommunale tilbagetrækning var virkelig katastrofale for lokalsamfundene.
  - Det sociale kit styrkes lokalt, når indbyggerne af egen drift viderefører kommunale funktioner. Det kan ske indenfor skoler, daginstitutioner, plejehjem, beboerhuse og fritidsaktiviteter – når indbyggerne oplever risiko for forringelser, har egne lokale humanressourcer i et velfungerende netværk samt lyst til handling. Den lokale sammenhængskraft styrkes af fælles opgaver og derved oplevet fælles glæde, der er til gavn for lokalsamfundet. Sådanne borgergrupper fungerer bedre end grundejerforeninger, der ofte blot vil opsætte bænke og beskære træer i deres grønne område.

Debat:

- Vi føler os ikke altid respekteret og værdsat af politikerne. Frivillighed er udtryk for en følelse af meningsfuldhed. At støtte hinanden og skabe noget sammen er meningsfuldt.